

Adviseurs als bedoeld in ord. 11-22-1

Rapport van het GCKO d.d. 12 juli 2022 – versie 2

1 Inleiding

In ord. 11-22-1 is bepaald:

Inzake het aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren, verkopen of afbreken van een gebouw of een orgel, als bedoeld in artikel 7-3, spreekt het klassicale college zich eerst uit nadat het ter zake advies heeft gekregen van door of namens de generale synode aangewezen deskundigen.

Op verzoek van het generale college voor de behandeling van beheerszaken (GCBB) heeft de kleine synode op 23 maart 2018 besloten met betrekking tot de orgeladviseurs:

Onder een 'deskundige', genoemd in ord. 11-22-1 dient te worden verstaan:

- een orgeladviseur met een Hobéon-certificaat of
- een persoon met een vergelijkbare combinatie van kennis en ervaring, ter beoordeling door de COZ [Commissie Orgelzaken van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB)]

die tot zijn advies, op grond waarvan het RCBB [nu: Classicaal College voor de Behandeling van Beheerszaken] zijn toestemmingsbeslissing geeft, is gekomen via het door de COZ beschreven adviestraject.

Ten aanzien van gebouwen zijn geen deskundigen door de synode aangewezen.

De tekst van ord. 11-22-1 is in dat opzicht onjuist en nergens in de kerkorde ligt het besluit van de kleine synode vast.

De VKB en het GCBB hebben daarom in nauw overleg met de Orgelcommissie een voorstel gedaan voor aanpassing van GR 11-22-1 en voor een aanvulling van GR 12.

Het moderamen heeft het GCKO gevraagd de wens van de VKB en GCBB in de kerkorde vast te leggen.

2 Ordinantietekst

VKB en GCBB stellen voor ord. 11-22-1 een nieuwe tekst voor:

Huidige tekst	Voorstel VKB-GCBB
Inzake het aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren, verkopen of afbreken van een gebouw of een orgel, als bedoeld in artikel 7-3, spreekt het klassicale college zich eerst uit nadat het ter zake advies heeft gekregen van door of namens de generale synode aangewezen deskundigen.	Inzake het aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren, verkopen of afbreken van een gebouw of een orgel, als bedoeld in artikel 7-3, spreekt het klassicale college zich eerst uit nadat het ter zake advies heeft gekregen <i>van een deskundige, die voor wat betreft de orgels door of namens de generale synode is aangewezen. De kosten voor het benodigde advies komen voor rekening van de gemeente.</i>

De VKB brengt hiermee twee elementen in: alleen bij orgels is er sprake van aangewezen adviseurs, en het moet duidelijk zijn dat de gemeente het advies betaalt. De tekst maakt immers de interpretatie mogelijk dat het CCBB advies moet vragen (en betalen).

3 Beoordeling

Het GCKO is van oordeel dat de wens om duidelijkheid op dit punt beter kan worden bereikt door een iets andere formulering. Het GCKO stelt voor om in plaats van "nadat het ter zake advies heeft gekregen" te lezen "**nadat de gemeente een advies heeft overgelegd**".

Hierdoor is voldoende duidelijk dat actie van de gemeente (het college van kerkrentmeesters) wordt verwacht en dat de kosten uiteraard voor rekening van de gemeente komen.

Adviseurs als bedoeld in ord. 11-22-1 – rapport GCKO dd 12-07-2022 – v.2

Wat het eerste punt betreft: de VKB en het GCBB achten het niet nodig dat de synode adviseurs met betrekking tot de gebouwen aanwijst, omdat meestal het advies door erfgoedinstellingen wordt gegeven. Het GCKO neemt hiervan kennis, maar constateert dat door de voorgestelde wijziging het onmogelijk wordt dat de synode het toch wenselijk acht deskundigen aan te wijzen (althans zonder opnieuw de ordinantietekst te wijzigen). Het GCKO acht dit minder gewenst. Het stelt daarom voor om de door de VKB en GCBB gewenste vastlegging in de kerkorde dat er in orgelzaken adviseurs zijn aangewezen beter in GR 12 kan worden vastgelegd. Door in de ordinantietekst daarnaar te verwijzen, heeft de bepaling van de GR ter zake een basis in de ordinantietekst.

4 Voorstel GCKO

Het GCKO stelt voor ordinantie 11-22-1 als volgt vast te stellen:

Huidige tekst	Voorstel
Inzake het aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren, verkopen of afbreken van een gebouw of een orgel, als bedoeld in artikel 7-3, spreekt het classicale college zich eerst uit nadat het ter zake advies heeft gekregen van door of namens de generale synode aangewezen deskundigen.	Inzake het aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren, verkopen of afbreken van een gebouw of een orgel, als bedoeld in artikel 7-3, spreekt het classicale college zich eerst uit nadat de gemeente ter zake advies heeft overgelegd van een deskundige, naar regels in generale regeling 12 gesteld.

VKB en GCBB stemmen in met dit voorstel.

5 Consideratie?

In de huidige tekst worden deskundigen aangewezen door of namens de generale synode. In de voorgestelde tekst wordt dit overgebracht naar de generale regeling, die door de generale synode wordt vastgesteld. Inhoudelijk is er dan ook geen wijziging en dat maakt het naar het oordeel van het GCKO 'evident is dat de consideratie door de mindere vergaderingen niet noodzakelijk is' (art. XVIII-4 KO).

Het GCKO stelt dan ook voor de wijziging definitief vast te stellen. Voor dit besluit is eenparigheid vereist.

6 Voorstel VKB en GCBB met betrekking tot de generale regeling

De VKB en GCBB stellen verder een tekst voor voor een nieuw GR 12-4-5

Voor wat betreft de uitvoering van Ordinantie 11-22-1 inzake de orgels schrijft het GCBB voor - op besluit van de kleine synode daartoe - , dat alleen gebruik gemaakt kan worden van adviseurs die door de Commissie Orgelzaken van de VKB daartoe bevoegd zijn verklaard.

7 Beoordeling

Het GCKO gaat uit van de wenselijkheid dat het besluit van de kleine synode wordt vastgelegd in de generale regeling. Maar de formulering en plaatsing kan naar het oordeel van het GCKO beter. In plaats van het omschrijvende : *schrijft het GCBB voor*, kan beter de bepaling als zodanig in de GR worden opgenomen:

Naar het oordeel kan deze bepaling het best worden opgenomen in artikel 1, waarin algemene verplichtingen van gemeenten (en classicale vergaderingen) zijn opgenomen. Wanneer de synode (al of niet op voorstel van het GCBB) in de toekomst ook wenst dat nadere bepalingen komen in zake gebouwen, kan eenvoudig een artikellid worden toegevoegd.

In het besluit van de kleine synode (zie onder 1) zijn twee zaken geregeld:

Adviseurs als bedoeld in ord. 11-22-1 – rapport GCKO dd 12-07-2022 – v.2

- de bevoegdheid van adviseurs (Hobéon-certificaat of bevoegdverklaring door de Orgelcommissie)
- de te volgen adviesprocedure volgens voorschrift van de Orgelcommissie.

De vermelding van het Hobéon-certificaat is achterhaald. Er is nu een andere certificerende instantie. Het is niet nodig die instantie te noemen. In alle gevallen gaat het erom dat de Orgelcommissie vaststelt wie als adviseur kan optreden met gebruikmaking van de door de Orgelcommissie voorgeschreven procedure.

De formulering die VKB en GCBB voorstellen is dan ook in overeenstemming met de bedoeling van het besluit van de kleine synode. Het GCKO is overigens van oordeel dat het minder juist is om over bevoegdverklaring te spreken, en stelt voor te spreken over aanwijzing.

8 Voorstel generale regeling

Het GCKO stelt voor een nieuw lid toe te voegen aan GR 12-1 en GR 12-1-3 als volgt vast te stellen:

Gemeenten zijn gehouden met betrekking tot het advies inzake orgels, als bedoeld in ordinantie 11-22-1, gebruik te maken van adviseurs die door de commissie Orgelzaken van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer zijn aangewezen.¹

VKB en GCBB stemmen met dit voorstel in.

¹ Voor adviseurs inzake gebouwen zijn (nog) geen nadere regels gesteld. Adviseurs als bedoeld in ord. 11-22-1 – rapport GCKO dd 12-07-2022 – v.2